

DOĞAL KAYNAKLARA DAYALI TURİZM: ORDU İLİ VE JUKKASJARVİ ÖRNEKLERİ

*Tourism Based on Natural Resources: Ordu Province and
Jukkasjarvi Cases*

Fatma ŞENGÜL*
Hanife AKYÜZ**
Selda UCA***

Makale Geliş Tarihi: 18.12.2019

Makale Kabul Tarihi: 19.12.2019

Özet: Turizm anlayışının değişmeye başladığı günümüzde kitle turizminin yerini alternatif turizm arayışları almıştır. Böylece hızla büyüyen şehirler ve yoğun iş hayatının baskısından kaçan ziyaretçilerin abartıdan uzak, doğa ile bütünleşme isteği ile gelişen doğaya dayalı turizm, alternatif bir turizm çeşidi olarak değer kazanmaktadır. Çalışmada iklim ve yaban hayatı gibi özellikleri değerlendirerek turizmde markalaşmış ve önemli bir değer haline gelmiş İsveç'in bir köyü olan Jukkasjarvi örneğinden yola çıkarak doğal kaynaklar bakımından zengin olan Ordu ilini'nin doğaya dayalı mevcut potansiyeline dikkat çekmek amaçlanmaktadır. Bu bağlamda çalışma, doğal çevreye bağlı kalınarak şehrin marka imajının oluşması açısından önem taşımaktadır. Kavramsal olarak hazırlanan çalışmada SWOT analizi uygulanarak ilin mevcut potansiyeli ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Yapılan araştırmalar ışığında doğal kaynaklara dayalı turizm içeren bu destinasyonun bitki örtüsünün, yaban hayatının ve diğer kaynaklarının sürdürülebilirlik ilkesine uygun bir şekilde kullanılarak konaklama işletmelerinin kurulması ve sürdürülmesi için tanıtım faaliyetlerine ağırlık verilmesi, yerel yönetimlerden destek alınması gerektiği ve yöresel mimariye uygun formatta işletmeleri yönetecek girişimcilere ihtiyaç duyulduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Doğa'ya Dayalı Turizm, Marka Şehir, Ordu İli, Jukkasjarvi

* Profesyonel Turist Rehberi fatmasengul06@gmail.com

** Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği, Yüksek Lisans Öğrencisi
hanife.akyuz.84@gmail.com

*** Doç. Dr., Kocaeli Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü
seldauca@gmail.com

Tourism Based On Natural Resources: Ordu Province And Jukkasjarvi Cases

Abstract: Nowadays, the understanding of tourism has started to change, mass tourism has been replaced by alternative tourism. Thus, the tourism based on natural resources which developing by the desire to integrate with nature, away from the exaggeration, for visitors escaping from the pressure of rapidly growing cities and busy business life gains value as an alternative type of tourism. In this study, it is aimed to draw attention to the nature-based potential of Ordu province, which is rich in natural resources, based on the example of Jukkasjarvi, a Swedish village which has become an important value in tourism by evaluating features such as climate and wildlife. In this context, the study is important for the formation of the brand image of the city by adhering to the natural environment. In the conceptually prepared study, the current potential of the province was tried to be revealed by applying SWOT analysis. In the light of the researches, it was concluded that promotion activities should be focused on in order to establish and maintain accommodation enterprises by using vegetation, wildlife and other resources of this destination in accordance with the sustainability principle, support from local administrations should be taken and is needed to the entrepreneurs to manage the enterprises in the format appropriate to the local architecture.

Keywords: Nature Tourism, Brand City, Ordu Province, Jukkasjarvi

1. GİRİŞ

Küreselleşmeye bağlı olarak dünyada her alanda hızla değişim ve gelişmeler yaşanmakta ve bu değişimler turizm alanında da etkisini göstermektedir. Günümüzde arz ve talepte meydana gelen değişikliklere bağlı olarak özellikle havayollarında ulaşım fiyatlarının düşmesi, internet kullanımının artması ve insanların farklı destinasyonları keşfetme isteği gibi etkenler turizm endüstrisinin yeniden şekillenmesine sebep olmuştur. Tüm bu gelişmeler turizm endüstrisini farklı turizm faaliyetleri gerektiren alternatif turizm türlerine yönlendirmiştir. Literetürde tanımlamalarında çeşitlilik olan alternatif turizm temel olarak, alışlagelmiş turizm anlayışının çevre ve sosyal yapı üzerinde oluşturduğu olumsuz etkileri en aza indirip, turistik ürün tüketicilerinin özel ilgi ve beklentilerini karşılayacak tüm turizm türleri olarak adlandırılmaktadır (Akoğlan Kozak ve Bahçe, 2009: 95). Alternatif turizm türleri arasında yer alan doğa turizmi ise günümüzde en çok ilgi gören turizm türü olarak hızla yükselmekte ve doğa turizmine ağırlık veren şehirler markalaşma stratejisi uygulamaktadır.

Şehir markalaşması insanların yaşam kalitesini arttırmak veya ekonomik kalkınmayı teşvik etmek amacıyla şehirlerin sahip oldukları anlam ve değerleri biçimlendirme aracıdır. Ekonomik olarak gelişmişlik düzeyi yüksek olan kentlerin bir ürün veya imajla markalaşması sahip olduğu doğal kaynaklar, biyolojik çeşitliliği, iklimatik özellikleri, sosyal ve kültürel farklılıklar ile olabildiği gibi sahip olduğu bir yapıdan dolayı da olabilmektedir. Turizmde markalaşabilmenin en önemli özelliği olan olumlu bir imajdan yoksun olan şehirler, turistler tarafından da ziyaret edilmemektedir. Bu yüzden şehir yöneticileri kent için nasıl iyi bir imaj kazandırabilecekleri boyutunda iyi çalışmalar yapmalıdırlar. Dubai örneğinden yola çıkacak olursak, tarihi ve kültürel bir geçmişi olmamasına rağmen uygulanan doğru stratejiler, kaynakların etkili kullanılması ve gerekli yatırımların yapılmasıyla markalaşarak turizmden ciddi gelir kazanan şehirlerdendir (İçellioğlu, 2014: 45). Ülkemizde iklim ve yeryüzü şekillerinin sağlanmış olduğu olanaklarla birlikte zengin doğal ve kültürel varlıklara sahip olan Ordu ilinin doğal kaynaklarına dayalı turizm ekseninde ele aldığımız bu çalışmamız ile sürdürülebilirlik ilkesine dikkat çekmek amaçlanmaktadır.

2. DOĞAYA DAYALI TURİZM

Doğa turizmi, turizm faaliyetlerinin çevre üzerinde yarattığı olumsuz etkilere karşı alternatif olarak ortaya atılan, sürdürülebilir turizmin alt bölümünü oluşturan bir sürdürülebilirlik yaklaşımıdır. Literatürde doğaya dayalı turizm hakkında bir çok tanım bulunmakta olup; ekoturizm, doğaya dayalı turizm, yeşil turizm, gibi farklı isimler kullanılmaktadır. Doğayı ve doğaya ait olan bütün unsurları seven, doğayla yaşamaktan keyif alan ve tabiatın korunmasına yönelik hassasiyet gösteren, bununla birlikte bölgeye has kültürel çekiciliğini de yitirmemiş olduğu ve mevcut doğallığını koruyabilen destinasyonlara yönelik seyahatleri kapsayan turizm çeşididir (Luzar et al., 1998: 48). Turizm ekonomisinin büyü-

mekte olan bir sektörü olan doğaya dayalı turizm kapsamında değerlendirilen kaynaklar; nispeten bozulmamış peyzaj, kaynak suları, tabiatı ve yaban hayatı gibi unsurların tümünü içermektedir (Küçükaslan, 2006: 15).

Yapılan turizm çeşidinin doğaya dayalı turizm kapsamında genel özellikleri; (Agaliotou, 2015: 293).

- Doğaya dayalı turizm, doğal çevrede yapılan turizm türüdür.
- Doğaya dayalı turizm, doğal çevre, gelenek görenek, kültürel mirasın korunduğu turizm türüdür.
- Doğaya dayalı turizm, yerel halkın desteklenmesi ile doğrudan bağlantılıdır.

Bu tanımlamalar ışığında doğa temelli turizm anlayışının temel amacı, bir destinasyonun bitki örtüsünün, yaban hayatının ve diğer kaynakların turizm faaliyetleri için sürdürülebilirlik ilkesine de uygun bir şekilde kullanılması ve turizm faaliyetlerinin çevre üzerinde yol açtığı olumsuz etkilere karşı tedbir almak ve yerel halkın kalkınmasında etkili olmak olarak ortaya çıkmaktadır.

3. DOĞAL KAYNAKLARA DAYALI TURİZM KAPSAMINDA JUKKASJARVI VE ORDU İLİ ÖRNEĞİ

3.1. Jukkasjarvi

İsveç'in Kiruna Belediyesi'ne bağlı olan Jukkasjarvi en düşük nüfus yoğunluğunun olduğu bir bölge olup (km² başına yaklaşık bir kişi) İsveç'in en kuzeyinde yer alan bir köydür. Bölgenin iklimi, turizm açısından değerlendirildiğinde zor olmakla birlikte cazip gelebilecek bir özelliğe sahip olduğu söylenebilir. Kitle turizminin yerini markalaşmış mekanlara, şehirlere bıraktığı günümüzde, oluşturulan imaj, tutundurma faaliyetleri ve etkili tanıtım ile markalaşan destinasyonların önemi daha iyi anlaşılmaktadır. Ziyaretçilerin doğaya duyulan özlem ile ziyaret edecekleri destinasyonların doğayla uyum içinde olmasını tercih ettiği Jukkasjarvi , Ice Hotel fikrinden hareketle doğayı tahrip etmeyip, ham maddesi kar olan otellerin İskandinav ülkelerinin dışında da farklı ülkelerde yapılmasına öncülük edip, bölgeye her yıl 50-60 bin kişinin gelmesinde etkili olmuştur. 1990 yılında yapılan ilk buz otel örnek teşkil etmiş ve böylece bölgeye turist çekerek durağan olan turizmi canlandırarak hem yeni yatırımcıları çekmiş hem de ülke ekonomisine katkı sağlamıştır. Bu kapsamda Jukkasjarvi dezavantaj gibi görünen iklim ve yaban hayatı özelliklerini de değerlendirerek turizmde markalaşmış ve önemli bir değer haline gelmiştir (Hannelene Schilar ve E. Carina H. Keskitalo, 2018: 546).

Buz Oteller, Ekim ve Mayıs aylarında misafirlerini ağırlamakta olup otellerin tüm malzemeler (yatak, masa, bardak vb.) buzdan yapılmaktadır. Buz Oteller; İskandinav ülkeleri başta olmak üzere Romanya ve Hollanda gibi farklı ülkelerde de faaliyet göstermektedir. Oteller de müşterilerin isteklerini

karşılama adına ayrıntılar düşünülmüştür. Örneğin buzdan yapılmış bar, kilise, sinema salonu gibi alanlar inşa edilmiştir (Gök, 2010: 161).

Buz Oteller öncesinde, İsveç'te turizm aktivitesi olarak yaz aylarında Thorne Nehri'nde yüzme, rafting, doğal yaşam v.b. etkinlikleri düzenlenir, kış ayları soğuk ve karanlık geçtiği için turizm adına yapılacak pek bir faaliyet bulunmazdı (www.kronikgezgin). Girişimcilik açısından bölgenin dezavantaj gibi görünen iklim özellikleri ekoturizm kapsamında bir turistik çekicilik unsuru haline gelmiştir ve buz otel fikri ile Ice Hotel, faaliyete geçtikten sonra pek çok Dünya Seyahat Ödülleri almıştır (www.icehotel.com). Sıcaklığın -30 dereceleri bulunduğu bölgede farklı deneyimleri de yaşama fırsatı sunmaktadır. Örneğin; gece yarısı güneşi, muhteşem buzulları ve dağları görebilmek, Abisko Ulusal Parkı'nda yaban hayatını yakından görebilmek, Sami insanlarını ve kültürlerini tanıyanılmak, Kuzey İsveç ve Norveç'in farklı doğasında seyahat etmek ya da Andenes'te balina turlarına katılmak yapılabilecek en güzel aktivitelerdir (Hannelene Schilar ve E. Carina H. Keskitalo, 2018: 546).

Jukkasjarvi'nin temel turizm değerlerini; buz oteller, Thorne Vadisi, Thorne Nehri, yaban hayatı, kuzey ışıkları, buzullar, Abisko Ulusal Parkı, Sami ırkı, Anedenes'te balina safari, Ren geyikleri, gece yarısı güneşi olarak sıralandırmak mümkündür. Bölgenin doğal kaynaklara dayalı turizm çeşitleri ise; buz otel deneyimi, kış turizmi, doğa yürüyüşleri, kayak sporları, buz balıkçılığı (pimpelfiske) olarak bilinmektedir.

3.2. Ordu İli

Tarihi M.Ö. VII. yüzyıla dayanan Ordu ili Kimmerler, Persler, Makedonyalı İskender ve komutanları, Pontuslar, Romalılar, Bizanslılar, Selçuklular ve Osmanlılar gibi farklı medeniyetlere ev sahipliği yapmıştır (ordu.ktb.gov.; Karadeniz ve Sarı, 2018:743). Çevredeki tek doğal liman olması sebebiyle bilinen ilk yerleşim merkezi Bozukkale (Kotyora) olarak seçilmiştir (Bulut, 2015: 466). Doğusunda Giresun, batısında Samsun, güneyinde ise Sivas ve Tokat illeriyle çevrili olup, ilin toplam yüzölçümü 5961 km² dir (ordu.ktb.gov; Bulut, 2015:466). Şehrin ekonomisi; yaylacılık, deniz, fındık, balcılık gibi faaliyetlere dayanmaktadır (Karadeniz ve Sarı, 2018:741-743). Dağların kıyıya paralel uzanmasıyla denizel etki görülmekte olup, yörede kışları ılık ve serin, yazları ise nemli geçmektedir. Yılın her ayı yağış alan ilin engebeli olan arazisi, iç kesimlerde ulaşım açısından engel teşkil etmektedir. Bitki örtüsü ise ladin, çam (karaçam), kayın, kızılgağaç, kestane, gürgendir. Tarım arazisi olarak genellikle fındık bitkisi yoğunluktadır (ordu.ktb.gov.).

Orta Karadeniz bölümünde yer alan Ordu ili bulunmuş olduğu bölge gereği yeşilin ve mavinin farklı tonlarının bir arada bulunduğu ve çekici doğal güzellikleri de barındıran bir ildir. Bölgenin dağlar ve ormanlarla kaplı olması, zengin florası, akarsu ve yaylaları ve diğer mevcut kaynaklarla, yöreyi ziyaret eden

turist sayısındaki artış Ordu ilinin zengin turizm potansiyelini ortaya koymaktadır. Tablo 1'e göre 2018 yılı itibariyle yerli ziyaretçi sayısı bir önceki yıla göre % 16 artmışken yabancı ziyaretçi sayısı ise % 65 artmış, genel ortalamada yıllık %20 artış olduğu görülmektedir.

Tablo 1: 2013- 2018 Ordu İli Ziyaretçi Sayıları

YILLAR	Yerli	Yabancı	Toplam
2013	280.281	14.039	294.240
2014	329.282	14.273	343.555
2015	453.170	29.693	482.863
2016	552.420	50.046	602.466
2017	637.025	67.664	704.689
2018	737.694	110.692	848.386
Genel Toplam			3.276.199

Kaynak: Ordu İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü

Ordu ilini doğal kaynaklara dayalı turizmde önemli kılan değerleri (Koday ve Kızılkın, 2018: 96; Karadeniz ve Sarı, 2018: 743-750);

- *İklim Özellikleri*
- *Yeryüzü Şekilleri*
- *Kıyılar ve Plajlar*
- *Yaylalar*
- *Seyirlik Alanlar*
- *Mağaralar ve Göller*
- *Akarsu ve Göller*
- *Yer altı Suları*
- *Plajlar*
- *Biyolojik Çeşitlilik*

Yaylalar: Turizm açısından önem arz eden pek çok yaylaya sahiptir. Bu yaylalar; Çambaşı yaylası, Düzoba yaylası, Toygar-Kabaktepe yaylası, Argan yaylası, Keyfalan yaylası, Perşembe yaylası, Topçam Yaylası'dır.

Mağaralar ve Göller: Göl bakımından zengin olan ilde Ulugöl, Caga Gölü, Gökgöl, Keyfalan Gölü, Yeşilcit Göleti, Çambaşı Göleti, Perşembe Yaylası Göleti bulunmaktadır.

Akarsu ve Şelaleler: Koçalan Şelalesi, Karaoluk Şelalesi, Çiseli Şelalesi, Ohtamış Şelalesi, Yenioba Çağlayanı, Melet Irmağı, Bolaman Çayı, Akçay Deresi, Turnasuyu Deresi, Elekçi Irmağı, Ceviz Dere, Şahsene Deresi.

Yer altı Suları: Çermik Suyu, Essemen Suyu, Tekkiraz Suyu, Gökçebel Suyu, Nazif Bey Suyu, Gölköy Maden suyu, Bolaman Kaplıcası, Fatsa Ilıcısı, Musulu Maden suyu, Yayı Köyü Maden suyu, Sarmaşık Kaplıcası.

Plajlar: İlde bulunan 32 plajdan 4 tanesi mavi bayrak almıştır. Cumhuriyet Mahallesi Halk Plajı, Ordu Kumbaşı Kumsal Plajı, Ünye Kırkevler Plajı ile Fatsa Bolaman Belediyesi Plajlarıdır

Biyolojik Çeşitlilik: İde 34 tanesi endemik 836 bitki çeşitliliği bulunmakta ve 18 familyaya ait 45 tür yaşamaktadır.

Tabiat Varlıkları: Ulugöl Tabiat Parkı, Çınarsuyu Tabiat Parkı, Eminem Pınarı, Korgan Yaylaları ve İteniçi Mesire Yeri, Gelin Kayası Mesire Yeri, Sayacabaşı Mesire Yeri, Asarkaya Kent Ormanı, Yoroz Kent Ormanı.

Yukarıda listelenen kaynaklardan en ön çok ön planda olan *Perşembe Yaylası*'dir. Burayı özel kılan ise eşsiz menderesleridir. Dünya miras listesine aday olarak başvurulmuş olup 1991 yılında Turizm Merkezi ilan edilmiştir. Yılın belli aylarında etkinlik ve festivaller düzenlenip yamaç paraşütü, foto safari gibi faaliyetler için oldukça elverişlidir. Ayrıca Perşembe ilçesi, küreselleşmenin yarattığı etkilerden uzak, yerel kimliğini ve özelliklerini yitirmeden var olmak isteyen kasabaların ve kentlerin oluşturduğu Cittaslow (Sakin Şehir) birliğinin bir üyesidir (Karadeniz, 2014:87). Güzelliğiyle dikkat çeken *Yason Burnu*, 1. derece arkeolojik ve SİT alanıdır. Altınpost (Arganot) efsanesinin de geçtiği yer olan yarımada da ayrıca bir de kilise bulunmaktadır, bu özelliğiyle doğa fotoğrafçıları için oldukça ideal bir yerdir (Karadeniz, 2014: 96).

Ordu ili doğal kaynaklara dayalı turizm çeşitleri açısından değerlendirildiğinde, bölge kuş gözlemciliği, yamaç paraşütü, botanik geziler, yayla turizmi, su sporları, festival turizmi, kış turizmi, oryantiring, kamp-karavan turizmi, bisiklet turları gibi özel ilgi turların yapılması için oldukça elverişlidir.

4. MATERYAL VE METOD

Doğal kaynaklara dayalı turizm kapsamında Ordu ilinin mevcut potansiyelinin değerlendirilmesi amacıyla ele alınan bu çalışmada, konu kapsamında literatür taraması yapılmış olup, elde edilen sonuçlar neticesinde ilin doğa turizmine yönelik avantaj ve dezavantaj unsurlarını ortaya koymak amacıyla SWOT

analizi yapılmıştır. Ulaşılan bulgular neticesinde ilde doğaya dayalı turizmin geliştirilmesi için öneriler getirilmiştir.

5. BULGULAR (SWOT ANALİZİ)

Güçlü Yönler

- İlin tarihsel ve kültürel açıdan zengin birikime sahip olması
- İldeki potansiyel doğa turizmi alanlarının zenginliği, önemli biyoçeşitlilik, zengin flora ve faunanın doğa sevenler açısından çekicilik unsuru oluşturması
- Doğa turizmi faaliyetlerine olanak sağlayan topografik yapıya sahip olması
- Perşembe ilçesinin Cittaslow kenti olması
- Ordu ilinin bozulmamış bir çevreye ve doğaya sahip olması ve bu kaynakların yayla, kıyı, sağlık, ve doğaya dayalı farklı turizm türlerine hitap etmesi
- Yöre insanın genellikle misafirperver ve sıcakkanlı olması
- Kıyıları, yaylaları, seyirlik alanları, gölleri, akarsuları ve diğer doğal kaynakları ile ekoturizm ve kırsal turizme uygun aktivitelerin yapılabileceği alanların bulunması
- İkliminin elverişli olması, turizme katılan misafirlerin yaptıkları aktiviteden her hangi bir rahatsızlık duymamasını sağlaması
- İlde bulunan ve devlet tarafından korunmaya alınan ağaç evlerin turistik çekicilik unsuru oluşturması
- Ulaşılabilirlik açısından gelişmiş olması, istenilen destinasyona rahatlıkla ulaşılmasını sağlaması
- İlde birçok destinasyonun sit alanı ilan edilmiş olması
- Su sporlarına uygun alanların olması

Zayıf Yönler

- Doğa turizmi faaliyetleri için alt yapı ve tesislerin eksikliği
- Doğa turizmine yönelik yetersiz tanıtım faaliyetleri
- Bölge kaynaklarının yeterince tanıtılmaması sonucu yöreye talebin yetersiz kalması
- İlde bulunan ve devlet koruması altında olan tarihi ağaç evlerde restorasyon eksiklikleri ve bu evlerin bölgenin otantikliğini yansıtan konaklama işletmeleri veya müzelere dönüştürülmesi

- Halkın turizm konusunda yeterince bilinçlendirilememesi
- Yöresel festival ve şenliklerde kullanılan yaylaların kontrolsüz çevre bozulmalarına maruz kalması
- Doğa turizmi faaliyetlerinde bulunan kuruluş ve şirket sayısının yetersiz olması
- Seyahat acentalarının bölgede özel ilgi turizmine yönelik turlar düzenlenmemesi

Fırsatlar

- Doğa turizm faaliyetlerinin artması ve gelişmesi için yerel yönetimlerin ilgi göstermesi
- Doğa turizm faaliyetlerine olanak sağlayacak yaylaların sayısının fazla olması
- Yılın on iki ayında da turizmin yapılabilir olması farklı turizm türleri için çekicilik unsuru oluşturması
- Barındırdığı kaynaklar bakımından değerlendirildiğinde festival ve etkinlik turizmi kapsamında önemli bir değer olması
- Kalabalıklaşan ve betonlaşan şehirlerden kaçıp, sakinliği tatmak isteyen ziyaretçiler için doğa ile iç içe yaşayacakları çekiciliklerin sayısının fazla olması
- Son yıllarda bölgeye artan talep
- Yeraltı su kaynaklarının bazı hastalıklara iyi gelmesi termal turizm kapsamında önemli bir potansiyel arz etmesi
- Kuş gözlemciliği, yamaç paraşütü, botanik geziler, su sporları, festival turizmi, kış turizmi, oryantiring, kamp-karavan turizmi, bisiklet turları v.b. alternatif turizm çeşitleri için elverişli alanların bulunması
- İlde mevcut plajların doğal yapısını koruyor olması

Tehditler

- Yer şekilleri sebebiyle bölgenin dağlık ve engebeli oluşu ziyaretçilerin yolculukları ve seyahatleri sırasında zorluk çıkartması
- İklimi gereği sürekli yağış aldığı için bölgede son yıllarda sel ve toprak kayması gibi doğal afet durumunda ziyaretçi açısından tedirginlik yaratması
- Bölgeyi iyi bilen turist rehberleri eşliğinde turların düzenlenmesinin sağlanamaması

- İlde bulunan tarihi ağaç evlerin restore edilmemesi sebebiyle tehlike olması
- Yerel halkın turizm konusunda bilinçlendirilmemesi ve doğaya karşı gerekli hassasiyeti gösterememesi

6. SONUÇ

Ordu ili sahip olduğu doğal güzellikleri, flora ve faunası, kıyıları, koy ve kumsalları, yeşilin farklı tonlarını barındıran dağları, yaylaları ile alternatif bir turizm çeşidi olan doğa turizmi açısından geleceği en parlak şehirler arasında yer almaktadır. Zengin tabiatı ile ziyaretçiler açısından dikkat çekici bir unsur olmakla birlikte yayla turizmi, kıyı turizmi, trekking, dağcılık, oryantiring, yamaç paraşütü v.b. çeşitli etkinliklere olanak sağlayacak alanlara sahiptir.

Doğa turizminde özellikle buz oteller konusunda markalaşmış Jukkasjarvi örneğinden yola çıkarak yapılan çalışmada doğal kaynaklar konusunda Ordu ilinin de mevcut potansiyelinin oldukça fazla olması sebebiyle, doğru strateji ve pazarlama unsurlarının da etkin bir şekilde kullanılması sonucu tıpkı Jukkasjarvi gibi turizmde bir marka değer haline gelmesi söz konusudur. Bu doğrultuda Ordu ili doğa turizmi faaliyetlerinde güçlü yönlerin korunup, geliştirilmesi ve zayıf yönler ve tehditlerin önlenmesi; geleceğe yönelik doğal kaynak değerlerinin sürdürülebilirlik temel ilkesi çerçevesinde doğa turizminin geliştirilmesine yönelik uygulamalara ağırlık verilmesi kentin turizm pazarındaki payını arttıracaktır.

İlin doğal kaynaklara dayalı marka bir şehir haline gelebilmesi için şu öneriler sunulabilir:

- Yerel yönetimler, üniversiteler ve ilgili kuruluşlar ortak hareket ederek doğa turizmini geliştirecek ve tanıtımını yapacak projeler geliştirilmelidir.
- Yayla evlerinin konaklamaya uygun olanları turizme kazandırılmalıdır.
- Endemik türlerin bulunması bakımından Çambaşı Yaylası, Perşembe Yaylası gibi yaylalarda poniyunculuk uygulamaları geliştirilmelidir.
- Konsept veya dizayn edilmiş ahşap evleri konaklama işletmesi haline getirecek girişimcilere teşvik verilmelidir.
- Doğa Turizmi konusunda yöre halkının duyarlı hale gelebilmesi için yazılı ve görsel mecralarda bilgilendirme yapılarak bir farkındalık oluşturulmaya çalışılmalıdır.
- Akarsuların kullanımında ekolojik sürdürülebilirlik ilkesine bağlı kalarak balıklandırma çalışmaları yapılıp, bölgede sportif balıkçılık teşvik edilmelidir.

- Yöre halkı doğal kaynakların kullanımı ve gelecek nesillere aktarılması hususunda bilinçlendirilmelidir.
- Bisiklet turları ve oryantiring aktiviteleri için her yıl geleneksel hale gelecek festivaller ve yarışmalar düzenlenerek, yerel yönetimler tarafından gerekli tanıtımlar yapılmalıdır.
- Bölgenin flora ve fauna zenginliğinin korunması sağlanmalıdır.
- Girişimcilere teşvikler verilip, desteklenmelidir.

Kaynakça

- AGALİOTOU, C. (2015). Reutilization of Industrial Buildings and Sites in Greece Can Act as a Lever for the Development of Special Interest/Alternative Tourism, *Procedia - Social And Behavioral Sciences*, 175, 291-298.
- AKOĞLAN, KOZAK, M., BAHÇE, S. (2009). *Özel İlgi Turizmi*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- BULUT, S. (2015). Ordu ili ve Yöresi Bibliyografya Denemesi, *The Journal Of Academic Social Science Studies*, 41, s. 465-504.
- KESKİTALO, KESTİTAL SCHILAR, H., O, H.C., (2018). Tourism Activity as an Expression of Place Attachment–place Perceptions Among Tourism Actors in the Jukkasjärvi Area of Northern Sweden, *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*, Vol 18,51, 552-559.
- GÖK, C., (2010), “Turizm İşletmelerinde İnovasyon: Türk Turizmde İnovatif Yaklaşımlar Ve Model Önerisi”, *Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi*, Dumlupınar Üniversitesi: SBE, Kütahya.
- İÇELLİOĞLU, C. (2014). Kent Turizmi ve Marka Kentler: Turizm Potansiyeli Açısından İstanbul’un Swot Analizi. *İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1, 37-55.
- KARADENİZ, B. C. (2018). Sürdürülebilir Turizm Bağlamında Sakin Şehir Perşembe. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7 (29), s. 84-107.
- KARADENİZ, B. C., SARI, S. (2018). Ordu İlinin Doğal Kaynaklara Dayalı Turizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(61), 741-759.
- KODAY, S., KIZILHAN, S. (2018), Ünye İlçe Merkezinin Doğal ve Kültürel Turizm Değerleri. Uluslararası Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Sempozyumu, (ed.) Süleyman Uyar, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, 94-108.
- KÜÇÜKASLAN, N. (2006). Özel İlgi Turizmde Niş Pazarlamanın Yeri, Paradoks, *Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi*, (e-dergi), <http://www.paradoks.org> ,Yıl:2 Sayı:2

LUZAR E. J., Diagne, A., ECGAN, C., HENNING, B. R. (1998), Profiling the Nature-Based Tourist: A Multinomial Logit Approach, *Journal of Travel Research*, 37 (1), 48-55.

ORAMS, M. B. (1995). Using Interpretation to Manage Nature-based Tourism, *Journal of Sustainable Tourism*, 4 (2), 81-94.

<http://www.icehotel.com.tr/10.10.2019>

<http://www.kronikgezgin.com/buzun-sanata-donustugu-yer-icehotel/05.10.2019>

<http://ordu.ktb.gov.tr/01.11.2019>